

ПрАТ «ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД  
«МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ»  
Навчально-науковий інститут права та безпеки ім. Володимира Великого

## **ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ**

**XI Міжнародної науково-практичної конференції**

**«Розвиток української держави  
в умовах активізації євроінтеграційних процесів»**

**08 травня 2026 р.**

**м. Київ**

**Кривошея С.С.**  
*здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти*  
*Навчально - наукового інституту права та безпеки*  
*ім. князя Володимира Великого ПрАТ “ВНЗ” МАУП”*  
**Науковий керівник:**  
**Лісовська Ю.П.**  
*Кандидат юридичних наук,*  
*завідувач кафедри адміністративного, фінансового*  
*та банківського права*  
*Навчально - наукового інституту права та*  
*безпеки ім. князя Володимира Великого ПрАТ “ВНЗ” МАУП”*

**Баланс між використанням штучного інтелекту та  
корупційними ризиками у забезпеченні безпеки суспільства**

У ХХІ столітті стрімкий розвиток цифрових технологій, зокрема штучного інтелекту (ШІ), істотно трансформує механізми державного управління, правозастосовної діяльності та забезпечення суспільної безпеки. Використання ШІ відкриває нові можливості для автоматизації процесів, аналізу великих обсягів інформації та підвищення ефек-

тивності діяльності державних органів. Водночас проблема корупції залишається однією з ключових загроз стабільному розвитку держави, оскільки вона підриває довіру до інституцій, знижує ефективність публічного управління та створює системні ризики для безпеки суспільства [1].

У таких умовах особливої актуальності набуває питання взаємозв'язку між впровадженням ІІІ та рівнем корупції. З одного боку, цифрові технології можуть виступати потужним інструментом запобігання корупційним правопорушенням, а з іншого - створювати нові можливості для зловживань. Саме тому дослідження балансу між використанням ІІІ та корупційними ризиками є важливим для розуміння сучасних трансформацій у сфері безпеки суспільства.

Штучний інтелект має значний потенціал як інструмент зменшення корупції. Однією з його ключових переваг є здатність мінімізувати людський фактор у процесах прийняття рішень. Автоматизація адміністративних процедур сприяє скороченню безпосереднього контакту між громадянами та посадовими особами, що традиційно створює сприятливі умови для корупційних проявів. Застосування алгоритмів у сфері публічного управління дозволяє підвищити об'єктивність і стандартизованість рішень, що у свою чергу, знижує можливість їх довільного трактування [2].

Важливим аспектом є також здатність ІІІ обробляти великі масиви даних і виявляти приховані закономірності. Завдяки цьому стає можливим своєчасне виявлення підозрілих транзакцій, аномалій у державних закупівлях або інших фінансових операціях. У сучасних умовах такі технології дедалі частіше застосовуються для моніторингу бюджетних витрат і запобігання зловживанням, що свідчить про їхній значний антикорупційний потенціал [3]. Крім того, цифровізація сприяє підвищенню прозорості діяльності державних органів, оскільки забезпечує відкритий доступ до інформації та ускладнює приховування незаконних дій.

Разом із тим ефективність застосування ІІІ значною мірою залежить від умов, у яких він функціонує. У середовищі з високим рівнем корупції технології можуть не лише втрачати свою ефективність, а й використовуватися як інструмент приховування зловживань. Однією з ключових проблем є залежність алгоритмів від якості вихідних даних. Якщо дані є викривленими або неповними, результати роботи ІІІ також будуть недостовірними, що може призводити до помилкових або упереджених рішень [4].

Не менш важливою є проблема непрозорості алгоритмів, яка часто характеризується як “ефект чорного ящика”. У багатьох випадках навіть розробники не можуть повністю пояснити логіку прийняття рішень системою, що ускладнює їх перевірку та створює передумови для маніпуляцій. У разі відсутності належного контролю це може сприяти виникненню нових форм корупції, які складніше виявити та довести [5].

У цьому контексті доцільно говорити про появу так званої “цифрової корупції”, яка пов’язана з використанням інформаційних технологій для отримання неправомірної вигоди. Вона може проявлятися у маніпуляціях із даними, втручанні в алгоритми або навмисному створенні систем, що працюють в інтересах певних осіб. Особливу небезпеку становить концентрація доступу до таких технологій у вузького кола суб’єктів, що створює ризики зловживання владою та підриву принципів справедливості й рівності [6].

Вплив ІІІ на безпеку суспільства є неоднозначним. З одного боку, використання сучасних технологій сприяє підвищенню ефективності правоохоронної діяльності, дозволяє прогнозувати загрози та оперативно реагувати на них. Це створює передумови для зміцнення правопорядку та зниження рівня злочинності.

З іншого боку, існує ризик надмірного використання технологій для контролю за громадянами, що може призводити до порушення їхніх прав і свобод, зокрема права на приватність [7].

Крім того, важливим фактором є рівень довіри суспільства до державних інституцій. Якщо використання ІІІ є непрозорим або незрозумілим для громадян, це може спричинити недовіру до рішень, що приймаються за його допомогою. У такому випадку навіть ефективні технології не забезпечуватимуть належного рівня безпеки, оскільки соціальна напруга і недовіра самі по собі становлять загрозу стабільності суспільства.

У зв’язку з цим особливого значення набуває формування належних умов для використання ІІІ. Важливу роль відіграє створення ефективного правового регулювання, яке визначатиме межі застосування технологій і забезпечуватиме відповідальність за їх неправомірне використання. Не менш важливими є забезпечення прозорості алгоритмів, можливість їх незалежного аудиту та розвиток інституцій, здатних здійснювати контроль у цій сфері. Значний потенціал має також залучення громадянського суспільства до процесів моніторингу, що сприяє підвищенню підзвітності та відкритості влади.

Отже, штучний інтелект є потужним інструментом, який має подвійний вплив на корупцію та безпеку суспільства. Його використання

може сприяти підвищенню ефективності державного управління, прозорості та зниженню рівня корупції. Водночас за відсутності належного контролю та правового регулювання він здатний створювати нові ризики та форми зловживань.

Таким чином, ключовим чинником є не сама технологія, а умови її застосування. Лише за наявності розвинених інституцій, ефективного контролю та високого рівня правової культури ІІІ може стати дієвим інструментом забезпечення безпеки суспільства та боротьби з корупцією.

#### **Список використаної літератури:**

1. Transparency International. Corruption Perceptions Index 2023 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.transparency.org>
2. World Bank. Digital Governance and Anti-Corruption: Enhancing Transparency and Accountability [Електронний ресурс]. – Washington, 2020. – Режим доступу: <https://www.worldbank.org>
3. OECD. Artificial Intelligence in the Public Sector [Електронний ресурс]. – Paris : OECD Publishing, 2019. – Режим доступу: <https://www.oecd.org>
4. European Commission. Ethics Guidelines for Trustworthy AI [Електронний ресурс]. – Brussels, 2019. – Режим доступу: <https://digital-strategy.ec.europa.eu>
5. Council of Europe. Artificial Intelligence and Human Rights [Електронний ресурс]. – Strasbourg, 2020. – Режим доступу: <https://www.coe.int> (дата звернення: 06.05.2026).
6. United Nations. The Role of Digital Technologies in Fighting Corruption [Електронний ресурс]. – New York, 2021. – Режим доступу: <https://www.un.org>
7. UNESCO. Recommendation on the Ethics of Artificial Intelligence [Електронний ресурс]. – Paris, 2021. – Режим доступу: <https://www.unesco.org> .